

Фестивалске новине

Број 2 • 19.10.2023.год. • Народно позориште Тимочке Крајине - Центар за културу „Зоран Радмиловић“ Зајечар

- Свечано отворени „Зоранови дани“
- Добитник Зорановог брка
Озрен Грабарић
- Одржано књижевно вече академика
Душана Ковачевића
- Отворена изложба плаката
Љубисава Милуновића,
сликара Атељеа 212

32.
ФЕСТИВАЛ
„ДАНИ ЗОРАНА РАДМИЛОВИЋА“
ОД 17. ДО 24. ОКТОБРА 2023.

ARS LONGA, VITA BREVIS

„УМЕТНОСТ ЈЕ ЕСЕНЦИЈА ЛЕПОТЕ КОЈА ОД ЗЛА ТРЕБА ДА НАС БРАНИ“ З.Радмиловић

РАДМИЛОВИЋУ У ЧАСТ!

Директор зајечарског позоришта Владимир Ђуричић је на свечаности отварања фестивала подсетио на јучерашњи предиван увод у дане посвећене Зорану Радмиловићу, мислећи на књижевно вече академика Душана Ковачевића. Истакао је да Фестивалу присуствује још један академик, Миодраг Табачки, један од најзначајнијих српских сценографа, костимографа, универзитетски професор чије је име познато у Европи, једини сценограф који је члан Српске академије наука и уметности, и позвао публику на отварање његове изложбе у Народном музеју у Зајечару.

Ђуричић је најавио да ће Фестивал отворити Светислава Буле Гонцић, директор Народног позоришта из Београда, који је један од најмлађих глумаца који су радили и сарађивали са Зораном, а затим позвао градоначеника Зајечара Бошка Ничића да као домаћин да уводну реч на фестивалу, истичући да Ничић дуже од 20 година пружа незаменљиву подршку Фестивалу.

„Како је дивно видети вас у оволиком броју. То само говори о томе колико поштовање ужива Зоран и све оно што је урадио за овај град. О томе говорите ви, публика која сваке године у све већем броју испуњава наше позориште и верујем, да имамо три пута веће позориште, било би исто тако пуно као и вечерас. Говоре сви ови дивни људи, који сваке године долазе из Хрватске, Црне Горе, Републике Српске, да буду овде са нама, одајући почаст свему ономе што је Зоран урадио, а урадио је много“ нагласио је градоначелник Зајечара Бошко Ничић.

„Велико ми је задовољство што смо у најтежим временима, када је било велико питање хоће ли се одржати или не, увек смогли снаге да одржимо Зоранове дане, да одржимо ниво овог Фестивала. Право отварање фестивала било је синоћ када је

геније, академик Душан Ковачевић говорио о нашем Зорану Радмиловићу и као што ће Зораново дело живети, верујем да ће и књижевно вече од синоћ бити упамћено. Хвала још једном свима и нека нам на многа лета живе Дани Зорана Радмиловића“ рекао је Ничић.

Наш истакнути глумац, директор Народног позоришта у Београду, Светислав Буле Гонцић је нагласио како му је драго што у сали види многа добро позната лица.

„То истовремено значи да сам и ја већ матор али то је такође знак још нечега. Окупљамо се или боље рећи окупља нас Зоран Радмиловић, већ 32 пута. Ван времена, ван свега, велики Зоран спаја све наше глумце који су створили ове даске у сваком нашем позоришту. Спаја величанствену историју нашег театра преко нас који смо овде данас већ 32 пута са будућим генерацијама које ће доћи и које ће носити наш театар. Хвала ти Зоране на томе. Проглашавам отвореним Дане Зорана Радмиловића.“

Директор зајечарског позоришта уручио је Булету Гонцићу керамичку статуету Зорана Радмиловића.

Свечаност отварања 32. „Зоранових дана“ употпунио је пригодан музички програм у фоајеу позоришта, у извођењу професора зајечарске музичке школе Предрга Ристића.

Песнички поздрав Зорану Радмиловићу

Програм је традиционално одржан код споменика великану српског глумишта, рођеном Зајечарцу, где се приређује од када је споменик подигнут. Владимир Ђуричић, директор зајечарског театра, изразио је задовољство што је песму Зорану Радмиловићу, уз остале еминентне домаће и стране песнике, посветио и др Зоран Ђерић, књижевник и театролог. Поздрављајући присутне Ђуричић је приметио да је казивање стихова посвећених Зорану постало, на неки начин, увертира у свечано отварање Фестивала.

Представљајући др Зорана Ђерића, Власта Младеновић, песник, уредник часописа „Развитак“ и члан Словенске академије књижевности и уметности, поред осталог је навео да је др Ђерић књижевник, преводилац, театролог и филмолог, који је написао, приредио и објавио више од 70 књига, а његова поезија је превођена на енглески, француски, руски, пољски, словачки, мађарски, бугарски, словеначки, македонски и румунски језик. Присутни су имали прилику да чују песму „Поезија и глума“, коју је др Зоран Ђерић посветио глумчини чије име носи зајечарско позориште.

ПОЕЗИЈА И ГЛУМА

Песник није био Глумац
(ни Теспид, први међу њима,
ни скомрах, омражени),
барем не у почетку,
али, временом,
морао је и ту
вештину да савлада.

Глумац је изговарао
туђе стихове,

глумио да је песник,
и био је то
– у очима публике,
која није знала
да ли су речи које чују
његове или туђе, из
његових уста.

Глумац је могао
да каже све
и да, при том,
не верује
у то што је рекао.
Најчешће
и није веровао,
а када би
поверовао,
мада је то било
заиста ретко,
онда би га
сматрали лудим,
јер би умислио
да је неко други,
да је нешто
што није био
и никада неће
ни бити.
Односно,
он је то био,
или је само
веровао да јесте,
док је те речи
изговарао, док
је тумачио грађу,
док је
веровао да је он
исто што и
његов лик,
а не да су то све
само реплике,
туђе,
у одређеном
комаду,
било да је у питању
трагедија (чешће)
или комедија (ређе).

Тако је и он
постајао
комичан
или трагичан.
Најчешће

обоје
истовремено.
(Тако, на пример,
отац Иби, у намери
да постане Краљ,
породичну драму
претаче у *пародичну*,
а потом у трагичну.)

А Радован Трећи, тај
“човек из Завичаја”,
који се никад у њега
неће вратити, јер је из
њега прогнан, кука
за Завичајем, јер се у
Граду не сналази, јер
у Граду уместо птица
он чује само сирене
аутомобила, полиције
и хитне помоћи.
Тај Радован је постао
метафора за Глумца,
који је зајечао у
Зајечару, 11. маја 1933.
године, а потом јечао
све до своје смрти,
21. јуна 1985. године:
“Еј, Радоване, Радоване,
сам си себи највећи
непријатељ... Шта ти је,
Радоване, фалило у
Завичају?”

У Завичају он већ
дуго игра своју последњу
представу, свој *Danse*
Macabre (или, нем. *Totentanz*,
јер је његов деда по оцу,
Рихард Ланг, био Немац,
архитекта. Оженивши се
Зорановом бабом Стевком,
прешао је у православље
и узео име Радмило.
Отуда и породично
презиме Радмиловић), јер је
одувек био Глумац и
само Глумац, и кад је
био Молијер, у истоименој
ТВ драми (1978), и кад
је био Били Питон, у филму
Маратонци трче почасни

круг (1982), и као Мајстор
Живота, у Причама из
радионице (1982), Домаћин
у Причама из Непричаве.
Био је, индикативно, само
Глумац у Последњој авантури
(1984), потом Латифага
“Карађоз”, у Проклетој авлији,
Светланин стриц у *Држању*
за ваздух (1985), Пилот у *Оцу*
на службеном путу (1985),
Доктор Пјевалица у *Причама*
из фабрике (1985), Чика Дача
у *Шмекеру* (видели смо га,
постхумно, 1986. године) и,
недавно, овде, у Зајечару,
на пројекцији филма *Глумчина*
(2021), који је филм о Њему,
о великом Глумцу, дакле.

Песници даље ћуте,
а могли би да признају,
да су поезија и глума
истог рода, иако се
разликују по много чему.
По првенству, зна се,
у почетку је била реч,
а глума, иако води
порекло од древних
ритуала, ипак је дошла
касније, као пратња,
или потреба да се оно
што је написано (или
сачувано у сећању) још
једном понови, у неком
другом простору, неким
другим језиком и другој
публици.
Поезија је настала
у самоћи, али има потребу
за другим,
а глума, без тог другог,
она
је
бесмислена.

Легендарни Душан Ковачевић на 32. „Зорановим данима“

Легендарни Душан Ковачевић на „32. „Зорановим данима“ поводом педесетогодишњице представе „Радован III“

Зајечар је град Зорана Радмиловића у чију част се дуже од три деценије организује позоришни фестивал „Дани Зорана Радмиловића“. У овогодишњи је фестивалску публику увео академик Душан Ковачевић, поделивши са њом причу о дружењу, заједничком дугогодишњем раду И пријатељству са Зораном Радмиловићем које је трајало кроз рад на представама, филмовима и кафанама. Основа сусрета била је годишњица – пола века од премијере *Радована III*.

- Бољи почетак 32. Дана Зорана Радмиловића није могао да нас задеси, него да на фестивалу посвећеном рођеном Зајечарцу, великом српском и југословенском глумцу, Зорану Радмиловићу, учествује Душан Ковачевић, академик, највећи живи српски драмски писац и што је за нас најважније, Зоранов пријатељ и сарадник – овим је речима директор Фестивала, Владимир Ђуричић, поздравио Душана Ковачевића, а бројна фестивалска публика учинила је то дуготрајним аплаузом, поздрављајући писца који је исписао српску историју у својим делима и непогрешиво детектовао менталитет нашег народа.

Питком причом, кроз коју је са фестивалском публиком, поделио чак и личне доживљаје, академик Душан Ковачевић, представио је своје пријатељство са Зораном Радмиловићем. Од првог сусрета 1968. у дворишту Капетан Мишиног здања, у време студентских протеста, када је Ковачевић био студент Филозофског факултета, а Радмиловић дошао да подржи студенте, до пред Зоранову смрт 1985. године

- Наш први сусрет догодио био је у дворишту Капетан Мишиног здања у време студентских протеста.

Био сам студент Филозофског факултета, а он је дошао да пружи подршку студентима и мислим да је штрајковао је два-три дана глађу. Касније, када смо постали пријатељи, причали смо и надограђивали ту причу, у којој су се нашли и Државна безбедност и Тито. Додавали смо, измишљали до апсурда тако да је то била једна наша приватна представа шта је било, а није било ништа – поделио је своја сећања Душан Ковачевић.

С обзиром да је *Радован III* премијерно игран пре пола века, Ковачевић је подсетио како је све почело.

- *Радован III* био је мој дипломски рад на Академији у класи професора Слободана Селенића и када су Зорану дали текст, ја сам мислио да он то неће прихватити јер у то време је доста играо на телевизији и имао пуно обавеза. Једног дана су ми рекли да је прочитао и да би волео да се нађемо, а где другде него у кафани. кафана је наша институција и учинила више за нашу културу од сваког министарства И грехота је што није подигнут споменик кафани. Историја српске литературе је историја кафанског живота. Он је прелиставао, гледао и читао текст једно време и пустио ме да умрем, а онда када је видео да је ствар озбиљна рекао: Ја ћу покушати да направим нешто од тога. Тај покушај је на почетку био његово тражење док није пронашао тоналитет и ту причу о човеку из завичаја. Касније смо ми много причали о томе, Зајечар и Шабац су по менталитету, по величини слични, и били инспирација за све то што је он радио, он је многе приче везивао за Зајечар, као што су биле прво телефонирање, прва возња таксијем и то су биле мале етиде – испричао је Ковачевић.

Радован III била је култна представа Атељеа 212 и по казивању Ковачевића, карте за те три, четири представе биле су продате за два сата по објављивању репертоара. Ми смо своје пријатеље уводили на помоћни улаз, а Зоран је знао да, онако у костиму, изађе и каже: за студенте и војнике улаз бесплатан и људи су се сналазили где ко да седне. Било је људи који су представу гледали мазохистички по 30 – 40 пута и говорили реченице пре њега. Отказана је једанпут.

- Током нашег дружења и рада било је лепих и мање лепих тренутака, као уосталом у животу, а једна од тих мање лепих је прича о томе да је Зоран отказао једну представу *Радована* половином 70-тих година. Једног дана у рано поподне позвао ме је да дођем у „Српску кафан“ и наравно ја сам отишао и видео да он већ седи и пије. Видео сам да нешто није у реду. Испричао ми је да се опет није нашао на списку за добијање стана и питао "Да ли ја могу вечерас да не играм, јер ми се не

игра?" Одговорио сам му "Ако ти се не игра, немој да играш" – поделио је своја сећања са фестивалском публиком Душан Ковачевић.

Испричао је да су наставили да се друже у кафани, да су долазили преговарачи да га убеђују, он је упорно одбијао. У међувремену, део публике је ушао у салу, па је Зоран Ратковић, дежурни глумац изашао пред публику и рекао: "Због болести глумца..." али није изговорио до краја, јер су знали да је у кафани - испричао је Душан Ковачевић који се са Радмиловићем дружио до пред смрт. Последњи сусрет био је две недеље уочи његовог одласка када га је заједно са Данилом Батом Стојковићем посетио у болници.

Иначе, представа *Радован III* играна је 300 пута, а последња је била посвећена Зорану, пошто је умро. По причи Душана Ковачевића, Зоран је одиграо 299. и отишао у болницу из које више није изашао. Та последња, 300. представа одиграна је тако што је телевизор био постављен на сцени, глумци су играли своје сцене, а Зоран је играо са екрана.

Душан Ковачевић, је публици у зајечарском театру осим о пријатељству са Радмиловићем и представи *Радован III* казивао и своје стихове. Посебан доживљај био је колаж инсерата из филмова, од Бештија из 1977. до Андерграуда из 1995. године који су подсетили на Ковачевићево филмско стваралаштво.

- Легенда је све ово што смо вечерас делић видели на филмском платну, а и оно што смо гледали у позориштима, нешто што га сврстава у ред бесмртника. Бити домаћин таквом човеку је нешто што се доживљава једном у животу – казао је градоначелник Зајечара, Бошко Ничић, уручујући је плакету Фестивала и статуету Зорана Радмиловића, академику Душану Ковачевићу.

„(ПРА)ФАУСТ“ БЕОГРАДСКОГ ДРАМСКОГ ПОЗОРИШТА: ВЕШТ ДРАМАТУРГ, МАШТОВИТ РЕДИТЕЉ И ГЛУМАЧКИ ТИМ СНОВА

Прво фестивалско вече 32. Дана Зорана Радмиловића, отворило је Београдско драмско позориште представом „(Пра)фауст“ по тексту Јохана Волфганга Гетеа у режији Бориса Лијешевића. „Фауст је последња борба у којој не помаже ни памет ни образовање. Најпаметнији човек остаје без свих аргумената којима се током живота оружао, без знања, мудрости, смирености“, пише у белешкама редитеља поводом драме „(Пра)фауст“, коју је Гете написао са свега 26 година и никада је није завршио. Стручни жири фестивала у саставу др Мирослав Радоњић, председник, проф. др Ненад Новаковић и др Душко Љуштина, донео је одлуку да Зоранов брк припадне Озрену Грабарићу за улогу Мефиста.

Овај хрватски драмски уметник на округлом столу критике, рекао је да му је изузетна част што је добио награду са именом великог Зорана Радмиловића. „Ова награда је резултат игре јер је рад на представи био један колективни процес. Редитељ је дао јасан оквир, али не строго одређен, унутар кога се ми

глумци играмо. У том пешчанику где се ми играмо и набацујемо разне ствари, рађају се разне идеје. Зато сам ја дефинисао тај наш радни простор, као простор у коме идеје немају власнике. Ова представа је колектив снажних глумачких личности, а и ауторског тима. Мој Мефисто, кога играм, има демонску нарав, која се остварује кроз позитивну енергију.“ истакао је добитник брка Озрен Грабарић.

Глумац Светозар Цветковић који игра Фауста, тешку и изазовну главну улогу, више пута је хтео да одустане од играња.

„Неколико пута сам размишљао о овој представи као изазову током процеса, док смо имали пробе, и

мислио сам да сада нема повратка, а онда и да не би требало да радим. На то ме је додатно подстакао Воја Брајовић, који ми је рекао да никако не би требало да се упуштам у тај комад и ту тему, јер је он пре неколико деценија скоро добио нервни слом играјући Фауста. Приликом једног сусрета у ресторану са Радетом Шербеџијом, кажем му да се знамо 40 година, да сам гледао све његове филмове и серије, али да га никада нисам чуо да говори стихове Гетеа. Желео сам да знам разлог, а он ми је рекао „Нисам ја довољно добар глумац да бих говорио Гетеа“. Ипак, имао сам поверења у редитеља Лијешевића, с обзиром да смо већ радили заједно, и захваљујући екипи глумаца, схватио сам да можемо да направимо нешто што има смисла. Мислим да смо у томе успели. Ово је иначе представа коју смо најмање играли у Београду, а увек у неким различитим амбијентима и увек на другачији начин. Драго ми је што смо је играли вечерас пред зајечарском публиком на фестивалу који носи Зораново име“, рекао је на округлом столу критике глумац Светозар Цветковић.

Мирјана Карановић је открила да је након представе „Читач“ одлучила да игра било коју улогу у представама Лијешевића, макар то била мања, споредна рола, управо као улога Марте у Прафаусту. „Мени ово није био тежак задатак, ја сам више била посматрач иза сцене и саветодавац како да представу

одиграмо што боље. Са Борисом никада не може бити досадно. Увек можемо као глумци да му нешто предложимо у грађењу lika, тако да се пријатно осећам да сам и ја нешто креирала у процесу. Дивно је радити са овим глумачким ансамблом, тако да смо и ми сада постали „(Пра)фауст фамилија“ закључила је Мирјана Карановић. Како се чуло на првом фестивалском столу критике, био је ово успешан спој искусних глумаца и младих глумачких нада. Једна од њих је свакако Ива Илинчић коју смо гледали у улози Маргарете. „Мени је било дивно да радим са оваквим глумачким величинама. Част ми је била и када ме је редитељ позвао за ову улогу. Кроз лик Грете свашта може да се научи и она велики пут пређе у току играња представе. Од једне чисте душе, а због једне мале грешке, она срља у пропаст. Уз овакве колеге није ми било тешко изнети њен лик“, рекла је млада глумица Ива Илинчић.

Улоге у комплексној драми која временски претходи чувеном Гетеовом Фаусту, тумаче: Светозар Цветковић, Озрен Грабарић, Иван Томић, Даниел Сич, Иван Зарић, Мирјана Карановић, Ива Илинчић и Станислава Николић.

Превод: Бранимир Живојиновић, драматург: Федор Шили, сценограф: Александар Денић,

костимограф: Марина Сремац, кореографија и сценски покрет: Соња Вукићевић, сценски говор: др Љиљана Мркић Поповић.

Промоција „Лудуса“, јединих позоришних новина у овом делу Европе

У оквиру пратећег програма 32. Фестивала „Дани Зорана Радмиловића“, у феодеју позоришта одржана је промоција позоришног часописа „Лудус“. Члан стручног жирија Фестивала и модератор округлог стола проф др Ненад Новаковић, рекао је да је „Лудус“ ушао у четврту деценију и доживео преко 200 издања, што га сврстава у најбољи позоришни часопис у земљи.

„Лудус је већ ушао у историју, не само као новине које говоре о театру, већ и о осталим актуелним друштвено-политичким збивањима у којима је позориште живело и преживљавало“, рекао је Новаковић. Он је додао и да је врло тешко у овим временима одржавати континуитет излажења, а да томе треба захвалити свим људима од пера, који се ангажују око овог гласила Удружења драмских уметника.

Присутнима се обратио и др Мирослав Радоњић, директор Стеријиног позорја, који је рекао да је „Лудус“ једини позоришни часопис у овом делу света у коме су се нашла највећа списатељска и глумачка имена.

„Лудус су позоришне новине, које имају дугу традицију, упркос многобројним проблемима који су пратили његово излажење, он је и даље пред нама. Једно кратко време био је само у електронској форми, али су главна уредница и редакција успели да се изборе да поново излази редовно у штампаном облику. Оно што је значајно је да Лудус прати све што се дешава у позоришном животу у целом региону и да је врло актуелан.“

Позоришне новине „Лудус“ издаје Удружење драмских уметника Србије, а главна и одговорна уредница листа је Татјана Њежић, која је рекла да јој је велика част што је са Лудусом присутна на Данима Зорана Радмиловића.

„Ако би требало у неколико реченица сажети Лудус, он је осим што је прича о позоришту, и осим што су то, како је Јован Ћирилов говорио, једине позоришне новине у овом делу Европе, изузетно тачна и пунокрвна слика друштва и времена у коме настаје. То је и зато што се и позориште одувек на различите начине бавило временом и темама које су актуелне. Ако погледате неке друге медије, у разним временима су разни идеолошки притисци на снази, тако да официјални медији мање или више тако и кроје слику. Ако са друге стране погледате Лудус, ви ћете видети кроз једну уметничку позоришну визуру, не само причу о позоришту него и слику времена.“

Оно што је битно за овај број Лудуса, је да је посвећен Битефу и Данима Зорана Радмиловића, тако да је публика у прилици да се упозна са дешавањима на овим престижним фестивалима. Оно што је такође у овом новом броју вредно пажње је и неколико интервјуа са младим уметницима, јер ако нешто треба да волимо и поштујемо то су управо млади људи који су наша будућност“, рекла је главни и одговорни уредник „Лудуса“ Татјана Њежић.

Лудус излази уз финансијску подршку Министарства културе Републике Србије и Секретаријата за културу града Београда.

ПРАТЕЋИ ПРОГРАМ

Изложба уникатних плаката Љубисава Милуновића, сликара Атељеа 212

Отварањем изложбе у галерији позоришног музеја, направљена је дивна увертира у прво фестивалско вече 32. Дана Зорана Радмиловића. Изложбу је отворила историчар уметности Марија Симоновић, која је рекла да јој је част да вечерас буде на Фестивалу, који она, као и сви Зајечарци доживљава као посебан празник.

„Срећна сам што вечерас отварам изложбу уникатних плаката Љубисава Милуновића. Да је

друга прилика у питању, вероватно бих рекла академског сликара, али с обзиром да ову изложбу отварамо под окриљем фестивала који је посвећен чувеном извођачу глумачких радова, мислим да је пригодније да кажем да је ово изложба извођача сликарских радова Атељеа 212, господина Љубисава Милуновића.

Поставка обухвата 20 позоришних плаката. Они представљају визуелни сажетак развика позоришног плаката, који је од свог настанка еволуирао од парчета папира обавештајне природе, преко сведочанства о догађају који промовише, до аутентичног ауторског израза. Поступак који користи Милуновић, дакле руком обликована реч и слика, почетком 19. века када се јављају први позоришни плакати, био је једини начин да се успостави дијалог и привуче гледалац. У савременом конте-

ксту, такав поступак, претворен је у уникатно ауторско дело. Међутим, оно што је важно нагласити јесте да Милуновић том аутентичношћу не само да не одузима већ готово стратешки прати основне функције плаката као форме. Он тако својим плакатима наговештава дух и садржај позоришног комада који најављује, негује позоришне куће које представља и оставља не само документарни већ и уметнички траг о представи коју промовише.“- рекла је на отварању изложбе Марија Симоновић. Љубисав Милуновић рођен је 1948. године у

Љубави, општина Крушевац. Факултет ликовних уметности и постдипломске студије завршио је у Београду у класи професора Младена Србиновића. Излагао је на бројним самосталним и колективним изложбама у Србији и иностранству. Његова дела се налазе у еминентним приватним домаћим и страним колекцијама. До сада је имао 16 самосталних и 36 групних изложби. Учесник је бројних хуманитарних акција и ликовних колонија. Живи и ради у Београду.

Поставка уникатних плаката Љубисава Милуновића може се разгледати у зајечарском позоришном музеју до 24. октобра.

ПОЗОРИШНА КРИТИКА

**Јохан Волфганг Гете, „(Пра)Фауст“
у режији Бориса Лијешевића,
Београдско драмско позориште**

Велика литература, добра драматизација текста, одличан редатељски поступак, подјела за сваку похвалу и глума која одушевљава, најкраћи је осврт на представу „(Пра)Фауст“ према тексту непревазиђеног писца стиха и у режији инспирисаног и инвентивног редитеља Бориса Лијешевића.

Интерактивна представа која се у ходу и прережира, комуницира са публиком и у стварном поступку, али одржава пажњу и комуникацију свих сто и двадесет минута не допуштајући геледаоцу да напусти митску нит радње и уживљујући се у дилему шта је следећи поступак редитеља - да ли ће се следити изворни текст, да ли из Фауста или (Пра)Фауста. Скројена радња која оставља довољно простора редитељу да се размахне, а глумцима слободу да се остваре, понудила је одличне глумачке креације прије свега Светозару Цветковићу у улози Фауста, Озрену Грабарићу као Мефисту и младој Иви Илинчић као Маргарети. Шта рећи за подјелу и представу, када се тек у другом сату игре на сцени појављује ненадмашна Мирјана Карановић која улогу Марте носи са

лакоћом, очигледно ослањајући се на носиоце представе Цветковића и Грабарића.

Лијешевић веома вјешто води радњу, помажући се јасним објашњењима текста, представе и шта жели рећи. И то не смета току радње. Напротив, враћа гледоца у суштину представе и дајући му могућност да и сам учествује у многим дилемама актера, али и самог редитеља - шта даље. И Гете је у (Пра)Фаусту оставио дилему шта би са Маргаретом, да би тек у Фаусту ријешили ту дилему. Дилема која је константа тада на прелазу епоха 18. у 19. вијек, а и данас: гдје је гријех и колики, гдје су ђавоље работе, а гдје стварност, како се из мале емотивне „непажње“ улази у велики гријех, заблуду и проблем. И остаје дилема шта би било ко од нас урадио и како?! Какво рјешење би понудио и писцу и редитељу? Колика је снага ђавоље стране у односу на науку (разбацане књиге по цијелој сцени) доктора Фауста и по њима се игра и гази. Од тада до данас ми науку газимо а књигу ниподаштавамо.

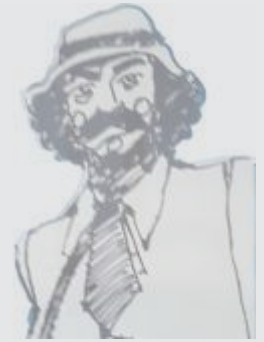
Овдје је радња брза, смјењују се сцене и догађања да се понекад ни не испрати до краја мисао, а сценографија ослобађа простор за игру тако да ни количина реквизита на сцени не преставља оптерећење нити смета размаханим глумцима да је узму под своје. Лијешевић врло вјешто користи више редитељских потеза са сценским реквизитима, као што је случај са универзалним столом који у једном тренутку постаје точилица за вино и то веома ефектно, веома вјешто уклапа употребу боје, отрова и ножева. Клавир на сцени није декор већ инструмент на коме глумци свирају, а распјевана млада Ива Илинчић и испирисани Озрен Грабарић осим што глуме и те како успјешно владају гласом и музиком, што подржавају и остали чланови ансамбла. Данијел, Сич, Иван Томић, Станислава Николић и Иван Зарић веома коректно, колико им је дозвољавао текст и редитељ изнијели су дио својих обавеза на сцени. Овдје се показало колика је моћ позоришта када се добра литература позоришно „искористи“ са добром подјелом, тимском игром и квалитетним редитељским рјешењима понуди публици. Овом представом створена је неопходна позоришна илузија да још има нада за озбиљан драмски театар и да позориште чине текст – редитељ - глумац и гледалац. Та симбиоза се у овом случају показала као добитна и имамопредставу за понос продуцента и свих актера процеса.

Ненад Новаковић

Позориштариије...

„Успоменар 212, Чаробњак Радмиловић“, аутор Милан Цаци Михаиловић

Медицинска сестра

Сава Лукић, Балкански шпијун, Професионалац, Сумеон Лупус... Данило Бата Стојковић, Власник глуме, Батенце, Бубица... решио да уђе у „Радована III“ да нико не зна, да види шта ће и како ће да се снађе Зоран Радмиловић. Наручио од шминкерке огромне бркове, од костимографа белу атлетску мајицу и беле гаће. Смислио да „узлети“ на наш дванаести спрат као „онај са петог са абнормалним брковима“. И заиста, једнога дана – ускочи кроз прозор, поче нешто да прича, Радмиловић, кад га угледа, као, паде у несвест да добије у времену. Бата види - у публици тајац, бар две трећине публике зна „Радована“ напамет, нико се не смеје, сви гледају шта ће да се деси. Куд ће, шта ће, Данило се окрену и - хоп! - скочи кроз прозор са „дванестог спрата“.

Ја, као Јеленче Вилотић, угледах бокал воде деде Станислава, плуснух Зорана по сред лица, Радован се придиже и кроз зубе процеди:

-Мали, теби ћу бар да ј.... мајку!

Затим устаде и упита све нас и на сцени и у публици:

Јел'то била нека медицинска сестра?

У публици хаос. Радмиловић чека да се људи смире, да дођу себи, па наставља:

-Глава јој није нешто нарочито, ал, тело - као виолина!

32. Фестивал „Дани Зорана Радмиловића“, 17-24.10.2023.

Издавач: Народно позориште Тимочке Крајине - Центар за културу „Зоран Радмиловић“ Зајечар • За издавача: Владимир Ђуричић • Редакција: Биљана Глишић, главни и одговорни уредник; Јелена Бујдић Кречковић, Мирјана Петровић Цаца, Сања Петровић, Невена Чолић, Лидија Џунов; Никола Дробњаковић, техничка припрема • Штампа: Услужна радња за дизајн и штампу „Simple“ Зајечар • www.zoranradmilovic.rs

Бесплатан примерак. Ова публикација је за интерну употребу

СПОНЗОРИ ФЕСТИВАЛА:

ПОКРОВИТЕЉИ ФЕСТИВАЛА:

Република Србија
Министарство културе

ГРАД ЗАЈЕЧАР

32.

ФЕСТИВАЛ

„ДАНИ ЗОРАНА РАДМИЛОВИЋА”
ОД 17. ДО 24. ОКТОБРА 2023.

П Р О Г Р А М

ПРЕДФЕСТИВАЛСКО ВЕЧЕ

17. октобар-уторак

19:00 сала позоришта

Књижевно вече академика Душана Ковачевића посвећено
педесетогодишњици представе Радован III

ОТВАРАЊЕ ФЕСТИВАЛА

18. октобар-среда

18:00 споменик Зорану Радмиловићу

„Песнички поздрав Зорану Радмиловићу”

20:00 сала позоришта

„(Пра) фауст”

Johan Volfgang Gete, режија Борис Лијешевић
Београдско драмско позориште, Београд

19. октобар-четвртак

20:00 сала позоришта

„Очеви и оци”

Слободан Селенић, режија Вељко Мићуновић
Народно позориште у Београду, Београд

20. октобар-петак

20:00 сала позоришта

„Развојни пут Боре Шнајдера”

Александар Поповић, режија Егон Савин
Југословенско драмско позориште, Београд

21. октобар-субота

20:00 сала позоришта

„Декамерон”

Ђовани Бокачо, режија Дејан Пројковски
ЈУ Градско позориште Подгорица (Црна Гора) Културни центар Бар
– Фестивал Барски љетопис, Бар (Црна Гора) и Народно позориште
Ниш (Србија)

22. октобар-недеља

20:00 сала позоришта

„Госпођица”

Иво Андрић, режија Ђурђа Тешић
Народно позориште Републике Српске, Бања Лука (Република Српска)

23. октобар-понедељак

20:00 сала позоришта

„Чиста кућа”

Сара Рул, режија Андреа Пјевић
Атеље 212, Београд

ЗАТВАРАЊЕ ФЕСТИВАЛА

24. октобар-уторак

20:00 сала позоришта

У част награђених

„Чеховљева соба”, сезона прва

(девет малих прича) према причама Антона Павловича Чехова
режија Никола Завишић
Народно позориште Тимочке Крајине „Зоран Радмиловић” Зајечар